

## 25. 1. 2026 – David a Saul, naposledy

**1. čtení:** 1Sam 26, 1-13

**Píseň:** S327 – De profundis

**Základ kázání:** 1Sam 26, 14-25

**Kázání:** Milí shromáždění,

Bible vypráví pořád dokola to samé. V různých dobách, situacích, vztazích. *Do nich*. Pořád stejné jednání i mluvení Boží. A, bohužel, většinou také stále stejné jednání lidské. Až do finálních katastrof, které si svou svéhlavostí lidé pořád znovu sami i navzájem působí.

Tak už první příběh Starého Zákona je vyprávěn dvakrát za sebou. Které náboženství vypráví dva nestejně příběhy stvoření světa? Zopakovaných příběhů s odlišnými detaily a důrazy pak je i ve zbytku SZ mnoho. Také ten dnešní. A stejně také Nový zákon: Už Ježíšův život vypráví pro jistotu ve *čtyřech* podobách. A i v nich se ledacos *opakuje* – třeba příběhy nasycení zástupů. Nebo setkání se Vzkříšeným.

Tedy žádné „hlavně říkat něco nového.“ Žádné „ať je hlavně změna, nové, moderní.“ Bible, Bůh přesně naopak: Už konečně slyšte a poslouchajte to *opakované pořád dokola*. Abyste se vyhnuli zase další vlastnoruční katastrofě, zkáze, utrpení, zatracení. A zásadně umenšovali ty, které na sebe i vás utvářejí bližní.

Tak už příběhy stvoření světa. Tak i evangelijní vyprávění. Tak i překrývající se obsahy epištol. A tak i dnešní příběh. Ve všem základním *shodný* s příběhem 1Sam 24. V mnoha detailech *odlišný*.

Stejně jsou příběhy v Saulově *nevědomé* blízkosti Davidovi – v jeskyni na toaletě i na kopci Chakíle. Stejně je povzbuzování Davidových nejbližších k *vraždě* krále Saula. Vždyť tolikrát málem zabil Saul Davida – i je! Stejně je Davidovo *odmítnutí* tohoto „přirozeného práva“ i lidské logiky. Stejně je Davidovo *šílené*, bláznivé prozrazení své přítomnosti Saulovi. Proč to dělá –

opakovaně? Stejně je, že David i Saul jdou nakonec *svou vlastní cestou*. Navzdory Saulovým řečem o pokání a Davidově skvělosti.

Odlišné jsou mnohé detaily: Tentokrát se vše děje v noci. Saul spí v *bezpečí* svého tábora – není ve zranitelné situaci „vykonávání potřeby.“ Je si dokonce tak jistý svým bezpečím, že i své kopí zarazil do země hned vedle své hlavy. Král, který paranoidně i svého syna podezřívá ze snahy ho zlikvidovat. Tak ironická je pořád dokola Bible. Odlišný je posměch Davidův na adresu Saulova „osobního strážce“ Abnéra. I závěrečná slova Saulova.

Při nepravdivém čtení Bible nás toto tradičně biblické opakování až *omílání* štve. Chceme „harmonii.“ Chceme „jednotu.“ Jednoznačnost. Ačkoli touhu po „jednotě“ *právě* Bible ukazuje jako démonskou, ničivou a stále znovu fašistickou už v pátém příběhu (Gn 11, 1-9). A proto ničivou už v *prvním* příběhu o člověku (Gn 3). Prvotní křesťané také proto odsoudili stejné snahy po „jednotě“ např. Markiona ponechat si jen jedno evangelijní podání.

Vždyť i u je soudu svědecká výpověď *jednoho* člověka – potenciální oběti –v podstatě k ničemu. Nebo ke zlému – jak víme, že není smyšlená, upravená? Je třeba alespoň dvou, tří svědectví, která se shodují, abychom se blížili poznání pravdy.

A stejně se všim ostatním. „Jedna bába povídala,“ máme ignorovat. A také proto Bible dosvědčuje opakovaně z různých pohledů i v různých situacích a dobách *stejně*. Protože Bůh. O to samozřejmě, že u řady „opakovaných“ příběhů zřejmě *nešlo* o jednu událost – jako snad i dnešní „poslední setkání Davida a Saula.“

Tak si máme nechávat líbit odlišnosti i stejnosti ve vyprávění lidských – i těch v Bibli. Protože záleží na *faktech*, ne povídačkách. Abychom také viděli, jak i my jednáme spíše pořád stejně – ale očekáváme *odlišné* důsledky, výsledky. A ono *just* ne.

Abychom viděli, že ani Boží víra není jednorázovým činem. Ani milosrdenství ani stvoření. A tak ani Davidova milost, věrnost, poslušnost. Ani Kristova, Abrahamova, dalších. A tak nemá být ani naše. *Pořád znovu* odmítal David jednat podle lidských očekávání a chtění – a takřka vždy to bylo dobře. Raději takřka vždy činil a říkal Boží a božské. Jako třeba... no... takovej ten... Ježíš Kristus!

Tak i se Saulem. Opakovaně ho mohl David zlikvidovat. Nikdy se o to ale ani nepokusil. Opakovaně mohl rozpoutat vzpouru,

občanskou válku, aby se stal králem místo krále špatného. Nikdy se o to ale ani nepokusil. Opakovaně se mohl „chopit moci.“ Nikdy se o to ale ani nepokusil. Stejně jako Kristus. Ani když David stál nad spícím Saulem a jeho stejně bláhový kámoš Abíšaj už, už sahal po Saulově kopí, aby Saula odpravil. Vždyť proto se přece ve dvou vydali do nepřátelského tábora, ne?

Ne.

Překvapivě, jako takřka vždy v Bibli: Vypravili se tam pro *spásu*. Pro *spásu*, *záchranu hříšníka*. Pro *záchranu* strašně zlého, škodlivého, hloupého, bláznivého člověka. V tomto případě Saula. Ale jednání už abrahámovské i kristovské v tom je snad zřejmé.

Proto je strašně smutné, že *takto* končí poslední setkání Davida a Saula. Rozchodem. Každý si šel svou cestou. Ačkoli Bůh *už zase* nabídl Saulovi *záchranu*. Pravdu. Milost. Odpuštění. Obrácení. *Už zase* činy a slovy mesiášského krále. Protože jinak skončí Saul prabídně: Nekromancií. Pokrytectvím. Ztrátou všech synů. Sebevraždou.

A Bůh to tak *nechtěl*. A *nechce*. Bůh si *nepřeje* smrt hříšníka. Ani zatracení zlých. Ale když na právě tom *pro sebe* lidé pořád dokola trvají... Tak dostáváme, co chceme. Ačkoli až do poslední chvíle Bůh *je* přítomen. I ve svém Duchu. Abychom se vykašlali na ducha doby. Situace. Svě duchy. A podřídili se Božímu. Jako Abraham, David, Kristus. Pro *záchranu vlastní*. I bližních.

Ale když si ani opakováním stále stejného říct nedáme, tak prosím. Když si opakováním stejného obsahu v různých situacích a podobách napříč *tisíciletími* poradit nedáme, dostáváme, co jsme chtěli. Ať si klidně jdeme svou cestou. Jako také Saul. Když je pro nás „naše“ cesta tak strašně důležitá. I kdyby byla znovu a znovu pokrytectvím, pohanstvím, věštěním z mrtvých a vedla i do sebevražd. Nebo hůř.

Ale Bůh varuje, upozorňuje před takovými cestami a způsoby. Tisíce let. Zve k cestě *své*. *Stále stejné*. Znovu a znovu. Ale když stejně pořád dokola chceme „to své,“ tak nám to dopřeje. Místo života, který je věčný. Místo spásy. Milosti. Pravdy. Spravedlnosti. Pokoje. Božího království, které může už *tady a teď* být „mezi námi.“ Mezi lidmi.

Když prostě chceme něco jiného, Bůh nám to tolikrát dopřál a dopřeje! Bůh se nikomu nikdy nenutil. Nepodbízel. Ale opravdu nám *tolik* vadí, že to Boží vyžaduje námahu, obět', podřízení se Bohu ve

všech rozměrech lidské bytosti? Že Boží dary vyžadují odpověď jejich rozdávaní – zachraňování ostatních. Rozdávaní pravdy, milosti, spravedlnosti? Že Boží znamená opouštět to všechno tak strašně přirozené – lidsky i individuálně? Vzдорovat všemu tomu, co tak strašně chceme – a hele, kam nás opak stále znovu dostal?!

Vždyť Bůh se „jenom“ sám obětuje pro nás. A stejně také Abraham, David, Kristus. Ale lidé přesto raději poslouchají ty, kteří pro nás nikdy nic neudělali. Kteří nás zneužívají, pomlouvají, škodí, vykořisťují nás. A už vůbec se pro nás neobětovali. Místo těch, kteří toho pro nás udělali nejvíc. A nejtěžšího. A nejcennějšího. Hle, už děti vůči svým rodičům! Už všechny pozemské děti vůči Otci nebeskému!

Ani se Saulem to, bohužel, nelnulo. Ani v očividných obětech, službách, spásách z rukou a úst Davida. Tako *opakovaných*. Vždyť měl být jen dvakrát mrtvý – a v obou případech ho *jeho* nepřítel ušetřil. No a co má být?

Tak napotřetí už ho jeho nepřátelé *neušetří*. Do třetice „se uvidí.“ A neušetří ani jeho syny. Ani pak Saulovu mrtvolu.

A bude to opět *jen* ten David, který zajistí, že Saulův rod nevymřel – když si Saul šel pořád znovu „svou cestou.“ Tedy ten, koho Saul považuje za svého nepřítel. Koho se pokusil *tolikrát* zabít. Zlikvidovat. Odstranit. Zbavit se ho.

Toho, který mu opakovaně přinášel záchranu. Spásu. Vysvobození z otroctví už svému vlastnímu nitru. Přirozenosti. Pověřivé víry. Hlouposti. Pýše. Tak i lidským náboženstvím, tradicím a institucím.

Jak hloupý, absurdní, zvrácený je člověk. Jak vznešený, moudrý, svatý je Hospodin, že *tolikrát* každému nabízí svobodu, pravdu, vysvobození, pokoj, věčný život i vztahy takřka jako v Božím království už tady a teď. I těsně před koncem. Života. I všeho.

**Amen**

**Píseň:** EZ625 – Jak příjemné, můj Pane